

L-Artikolu 29(1)(a) - Qrati b'ġurisdizzjoni

Il-qorti bil-ġurisdizzjoni li tohrög Ordni ta' Flas Ewropea hija l-qorti bil-ġurisdizzjoni li tisma' l-kawża fil-prim'istanza. Il-qorti bil-ġurisdizzjoni li tiddeċiedi dwar it-talba għal sftħarriġ ġudizzjarju hija l-qorti li d-deċiżjoni tagħha tkun qed tiġi kkontestata, rappreżentata minn panel ta' żewġ imħallfin. Ara l-Artikoli 1 u 2 tal-Artikolu I/9 tal-Ordni ta' Emergenza tal-Gvern Nru 119/2006 dwar ċerti miżuri neċessarji sabiex jiġu implimentati ċerti Regolamenti tal-Komunità mid-data tal-adeżjoni tar-Rumanija mal-Unjoni Ewropea, approvata bil-Liġi Nru 191/2007, kif emendata.

Il-qorti bil-ġurisdizzjoni li tohrög Ordni ta' Flas Ewropea hija l-qorti bil-ġurisdizzjoni li tisma' l-kawża fil-prim'istanza:

- il-qorti distrettwali (judecătoria), li għandha ġurisdizzjoni sabiex tisma' t-talbiet fil-prim'istanza għal ammont speċifiku ta' flus sa massimu ta' RON 200 000 jew

- it-tribunal (tribunalul), li jkollu l-ġurisdizzjoni li jisma' r-rikorsi kollha fil-prim'istanza li skont il-liġi ma jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni ta' ebda qorti oħra, jiġifieri li jinkludu talbiet għal ammont speċifiku ta' flus oġġla minn RON 200 000 - l-Artikolu 94(1)(k) u l-Artikolu 95(1) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid (rigward ordnijiet ta' flus, ara l-Artikolu 1016 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid, li jistipula li l-kreditur jista' jippreżenta talba għal ordni ta' flus lill-qorti kompetenti sabiex tindirizza l-merti tal-kawża fil-prim'istanza).

L-Artikolu 29(1)(b) - Proċedura ta' reviżjoni**- il-proċedura skont il-liġi ordinarja:**

- id-deċiżjonijiet finali jistgħu jiġu kkontestati permezz ta' appell straordinarju li jitlob l-annullament meta l-appellant ma jkunx tħarrek kif xieraq u ma kienu preżenti fil-proċedimenti; jista' jiġi ppreżentat fi żmien 15-il jum min-notifika tas-sentenza u mhux iktar tard minn sena wara d-data li fiha s-sentenza ssir finali; il-baži għall-appell trid tiġi stabbilita fi żmien il-15-il jum imsemmija hawn fuq — inkella tkun nulla u bla effett (l-Artikoli 503(1) u 506 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid);

- jista' jintalab sftħarriġ ta' deċiżjoni meħuda dwar il-merti tal-kawża (bħala proċedura straordinarja ta' appell), jew li tirreferi għalihom, jekk il-parti kkonċernata ma tkunx setgħet tidher fil-proċedimenti minhabba ċirkostanzi mhux fil-kontroll tagħha u tkun innotifikat lill-qorti b'hekk; meta japplikaw dawn iċ-ċirkostanzi, id-deċiżjonijiet li ma jirreferux għall-merti tal-kawża jkunu soġġetti għal sftħarriġ ukoll; iż-żmien permess sabiex jintalab sftħarriġ ġudizzjarju huwa ta' 15-il jum, li jibdeu jiddekorru minn meta jintemmu i-ċirkostanzi ta' prevenzjoni (l-Artikolu 509(1)(9) u (2) u, l-Artikolu 511(2) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid);

- parti li taqbeż skadenza tingħata skadenza ġdida biss jekk tkun tista' tagħti raġunijiet debitament ġustifikati għad-dewmien; għal dan il-fini, il-parti trid twettaq il-proċedimenti meħtieġa sa mhux aktar tard minn 15-il jum wara li jintemmu i-ċirkostanzi li jkunu holqu l-ostaklu, filwaqt li titlob li tingħata terminu ġdid; fil-każ ta' proċeduri ta' appell, din l-iskadenza tkun l-istess bħall-iskadenza meħtieġa għall-preżentata ta' appell; talba sabiex tingħata skadenza ġdida tiġi deċiża mill-qorti kompetenti li tiddeċiedi dwar talbiet li jirrigwardaw drittijiet mhux eżerċitati fil-hin (l-Artikolu 186 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid).

- proċedura speċjali għall-ordni ta' flus:

- il-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid (l-Artikoli 1014 sa 1025) jistabbilixxi proċedura partikolari għall-ordnijiet ta' flus;

- debitur jista' jippreżenta talba għal annullament ta' ordni ta' flus fi żmien 10 ijiem minn meta jiġi nnotifikat (l-Artikolu 1024(1) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid);

- kreditur jista', fi żmien 10 ijiem (l-Artikolu 1024(2) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid), jippreżenta talba għal annullament ta' deċiżjoni kif meħtieġ fl-Artikolu 1021(1) u (2)[1] tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid, jew ta' ordni ta' flus kif stipulat fl-Artikolu 1022(2)[2];

- talba għal annullament tiġi pproċessata mill-qorti li tkun f'arġent ta' flus, preseduta minn żewġ imħallfin (l-Artikolu 1024(4) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid);

- meta l-qorti li tiddeċiedi l-kawża tilqa' t-talba għal annullament kompletament jew parzjalment, hija tannulla l-ordni kompletament jew parzjalment, kif applikabbli, u tagħti deċiżjoni finali; meta l-qorti li tiddeċiedi l-kawża tilqa' t-talba għal annullament, hija tohrög deċiżjoni finali li timponi l-ordni ta' flus; id-deċiżjoni li tiċhad talba għal annullament tkun finali (l-Artikolu 1024(6) l-ewwel sentenza, (7) u (8) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid);

- il-parti kkonċernata tista' tippreżenta appell kontra l-eżekuzzjoni tal-ordni ta' flus, skont il-liġi ordinarja. L-appell jista' jirreferi biss għall-irregolaritajiet fil-proċedura ta' eżekuzzjoni jew raġunijiet għat-tmiem tal-obbligu li seħħew wara li l-ordni ta' flus tkun saret finali (l-Artikolu 1025(2) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid).

[1] Artikolu 1021 Kontestazzjoni tat-talba:

(1) Meta debitur jikkontesta t-talba, il-qorti tivverifika jekk il-kontestazzjoni hijiex fondata, fuq il-baži tad-dokumenti fl-atti tal-kawża u tal-ispjegazzjonijiet u tal-kjarifiki pprovduti mill-partijiet. Jekk id-difiża tad-debitur tkun fondata, il-qorti tiċhad it-talba tal-kreditur billi tohrög deċiżjoni.

(2) Meta d-difiża sostantiva ppreżentata mid-debitur tinvolvi l-ipproċessar ta' provi minbarra dawk imsemmija fil-paragrafu (1) u dawk il-provi jkunu ammissibbli fi procedimenti tal-liġi ordinarja, f'konformità mal-liġi, il-qorti tiċhad it-talba tal-kreditur għal ordni ta' flus billi tohrög deċiżjoni.

(3) Fil-każijiet imsemmijin fil-paragrafi (1) u (2), il-kreditur jista' jippreżenta talba sabiex jiftaħ il-proċedimenti legali skont il-liġi ordinarja.

[2] Skont l-Artikolu 1022(2) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid: "Meta l-qorti, wara li tkun eżaminat il-provi fil-kawża, issib li t-talbiet tal-kreditur ikunu fondati parzjalment biss, hija tohrög ordni ta' flus biss għal dik il-parti u tindika wkoll id-data ta' skadenza għall-flus. F'każijiet bħal dawn, il-kreditur jista' jippreżenta talba sabiex jiftaħ il-proċedimenti legali skont il-liġi ordinarja, bil-ħsieb li jiġi impost obbligu fuq id-debitur sabiex iħallas il-bqija tad-dejn."

L-Artikolu 29(1)(c) - Mezzi ta' komunikazzjoni**- il-proċedura skont il-liġi ordinarja**

- iċ-ċitazzjonijiet u dokumenti proċedurali oħrajn jistgħu jiġu nnotifikati f'konformità mal-Artikoli 153 sa 173 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid. {*Hawn taħt hawn imnizzlin xi eżempji ta' kif issir in-notifika:*

- iċ-ċitazzjonijiet u d-dokumenti proċedurali kollha jiġu nnotifikati ex officio mill-aġenti proċedurali tal-qorti kkonċernata jew kwalunkwe impjegat ieħor tagħha, kif ukoll minn aġenti jew impjegati ta' qrati oħrajn li jkollhom il-ġurisdizzjoni fejn ikun residenti d-destinatarju li jrid jiġi nnotifikat (l-Artikolu 154(1) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid);

- jekk id-dokumenti ma jkunux jistgħu jiġu nnotifikati bil-mod stabbilit hawn fuq, jintbagħtu bil-posta, b'ittra rreġistrata b'dikjarazzjoni tal-kontenut u b' dikjarazzjoni ta' rċevuta, f'envelop issiġġillat li jinhemžu miegħu prova tal-irċevuta/formola tar-rekord tal-konsenja u l-avviż stipulat mil-liġi (l-Artikolu 154(4) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid);

- wara talba u bl-ispejjeż imħallsa biss mill-parti interessata, id-dokumenti proċedurali jistgħu jiġu nnotifikati jew mill-uffiċjali ġudizzjarji, li huma meħtieġa jikkonformaw mal-formalitajiet stipulati skont il-liġi proċedurali, jew permezz ta' servizzi ta' konsenja express (l-Artikolu 154(5) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid);

- iċ-ċitazzjonijiet u dokumenti proċedurali oħrajn jistgħu jiġu nnotifikati mill-iskrivan tal-qorti u permezz ta' fax, bil-posta elettronika jew b'mezzi oħrajn li jiżguraw li l-kontenut tad-dokument jintbagħat u l-wasla tiegħu tiġi kkonfermata, dment li l-parti kkonċernata tkun tat lill-qorti d-dettalji ta' kuntatt tagħha għal dan l-għan. In-notifika ta' dokumenti proċedurali tkun akkumpanjata mill-firma elettronika estiża tal-qorti, li tiegħu post it-timbru tal-qorti u l-firma tal-iskrivan tas-seduta bħala r-referenzi obbligatorji fuq iċ-ċitazzjoni. Kull qorti jkollha firma elettronika estiża waħda għaċ-ċitazzjonijiet u għad-dokumenti proċedurali (l-Artikolu 154(6) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid).

- **proċedura speċjali għall-ordni ta' hlas:**

- l-ordni trid tiġi nnotifikata lill-parti preżenti jew lil kull parti mingħajr dewmien, skont il-liġi (l-Artikolu 1022(5) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-ġdid).

L-Artikolu 29(1)(d) - Lingwi aċċettati

It-talbiet iridu jsiru bir-Rumen.

L-añħar aġġornament: 22/05/2024

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija gestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdañħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabieq tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.